مانور روسیه و سوریه در غرب دیرالزور

منابع محلی در استان دیرالزور در شمال شرق سوریه از برگزاری مانور مشترك نیروهای نظامی سوریه‌ای با نیروهای ارتش روسیه در غرب این استان خبر دادند. این مانور مشترك با پرواز جنگنده‌های نظامی و آزمایش موشکی همراه بوده است. مناطق یادشده در سال‌های اخیر صحنه حضور تروریست‌ها و نیروهای متجاوز آمریکایی و هم‌پیمانان آن بوده است. / ایرنا

بن سلمان می‌خواهد پدرش را عزل کند

روزنامه لوفیگاروی فرانسه در گزارشی با اشاره به ترور عبدالعزیز الفغم، محافظ شخصی پادشاه سعودی نوشت این جنایت نشانه دیگری از تمایل بن سلمان برای کنار گذاشتن پدرش پیش از شکست احتمالی ترامپ در انتخابات آینده آمریکاست. به نوشته این منبع، بن سلمان تلاش می‌کند تا ابتکار عمل را در دست بگیرد زیرا امارات نیز در توانایی وی برای راهبری عربستان دچار تردید شده است. / ایسنا

هم زمان با شروع دادگاه نتانیاهو، بنی گانتس نیز از مذاکره با او سر باز زد

سقوط، تنها گزینه نتانیاهو

رحیم محمدی

بین‌الملل

بنیامین نتانیاهو نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی نه تنها نتوانست کابینه خود را تشکیل دهد بلکه به دلیل فرارسیدن موعد مقرر مجبور شد وکلای خود را روانه دادگاه کند. این درحالی بود که بنی گانتس رقیب او نیز در آخرین دقایق، ملاقات دیروز با نتانیاهو را به تعلیق درآورد تا پیش از رسیدن به هرگونه توافقی در درجه اول، تکلیف نتانیاهو در دادگاه معین شود. حالا رئیس رژیم صهیونیستی در آستانه این تصمیم قرار گرفته که تشکیل کابینه را به بنی گانتس بسپارد یا همچنان در تعلیق سیاسی به سر برده و منتظر نظر دادگاه درباره نتانیاهو بماند. ناظران می گویند در صورتی که نتانیاهو نتواند کابینه اش را تشکیل دهد او باید به جای نخست وزیری، زندگی در پشت میله های زندان را تجربه کند.

روزگذشته بنیامین نتانیاهو وکلای خود را برای رسیدگی به پرونده‌های فسادش به دادگاه فرستاد. جلسه دیروز دادگاه درباره پرونده فساد ۴۰۰۰ بود. نتانیاهو همچنین قرار است اوایل هفته آینده یعنی طی روزهای یکشنبه و دوشنبه در دادگاه حضور پیدا کند تا به دو پرونده دیگر او رسیدگی شود. منابع صهیونیستی گزارش کردند روز گذشته درحالی که وکلایش را به دادگاه فرستاده بود خود مشغول آخرین رایزنی ها برای تشکیل کابینه بود. انتخابات در فلسطین اشغالی حدود دو هفته پیش برگزار شد، اما نتایج آرا به گونه‌ای بود که به بن بست سیاسی و تضعیف بنیامین نتانیاهو منجر شد. در این انتخابات حزب لیکود به رهبر نتانیاهو فقط توانست ۳۲ کرسی از ۱۲۰ کرسی پارلمان را بدست آورد. در مقابل ائتلاف آبی سفید توانست ۳۳ کرسی را به دست آورد. اما هیچ کدام از دو حزب رقیب تا اینجا نتوانسته اند ائتلافی حداکثری (بیش از ۶۱ کرسی) را برای معرفی کابینه تشکیل دهند. رئیس رژیم صهیونیستی هفته گذشته به اجبار و به صورت آزمایشی نتانیاهو را مأمور تشکیل کابینه کرد و امیدوار بود او بتواند به توافقی با احزاب دیگر برای تقسیم قدرت دست پیدا کند اما تا لحظه تنظیم این گزارش خبرهای رسیده حاکی از ناکامی نتانیاهو بوده و نشان می دهد که وی در این ماموریت کاملا شکست خورده است. خبرگزاری رویترز نوشت در صورتی که نتانیاهو در رسیدن به چنین توافقی شکست بخورد، رئیس رژیم صهیونیستی این بار احتمالا از گانتس درخواست خواهد کرد کابینه تشکیل دهد.

لحظات سرنوشت ساز برای نتانیاهو

به نوشته وبگاه روزنامه «گاردین» جلسات دادگاه نتانیاهو به این شرح است که پیش از جلسه اصلی قرائت کیفرخواست از سوی دادستان کل برگزار می‌شود، پس از آن به مدت چهار روز دادگاه به طول می‌انجامد و قرار است پشت درهای بسته نتیجه تحقیقات سه ساله پلیس درباره فساد مالی، کلاهبرداری و خیانت در امانت نتانیاهو را مشخص کند. جلسه مقدماتی، شامل احضاریه دادگاه برای نتانیاهو حضور وی نیست بلکه به وکلای او آخرین فرصت را می‌دهد تا دادستانی کل را قانع کند پرونده را مختومه اعلام کرده یا محکومیت‌ها را تقلیل دهد.

فرآیند بررسی جرائم نتانیاهو در دادگاه می‌تواند ماه‌ها یا حتی سال‌ها نیز طول بکشد اما به دلیل این‌که طبق قوانین رژیم صهیونیستی، نخست‌وزیری که در حال محاکمه در دادگاه است تا زمان محکومیت نهایی نیازی به استعفا ندارد، احتمال کنار گذاشته شدن وی به دلیل این پرونده‌های فساد پایین است. با این حال «آویخای مندلبیت» دادستان کل رژیم صهیونیستی و دایره تحقیقات پلیس این رژیم خواستار محکومیت‌هایی در سه پرونده موسوم به ۱۰۰۰، ۲۰۰۰ و ۴۰۰۰ علیه نتانیاهو شده‌اند. با این‌که این جلسات تا روز دوشنبه ادامه خواهد داشت اما مندلبیت می‌تواند اعلام تصمیم نهایی را تا ماه دسامبر یا حتی بعد از آن به تعویق بیندازد.

پلیس رژیم صهیونیستی سه پرونده درخصوص فساد دولتی و مالی علیه نخست وزیر خود تشکیل داده و طی یک سال اخیر از منابع مختلفی شامل دستیاران و وزیران پیشین کابینه، بازجویی کرده است. اولین مورد موسوم به «پرونده ۱۰۰۰» است که در آن نتانیاهو به دریافت مستقیم رشوه و رانت‌خواری متهم است. پرونده دوم فساد مالی نتانیاهو موسوم به «پرونده ۲۰۰۰» درباره سوء استفاده از قدرت و جایگاه خود جهت تحت فشار قرار دادن «آرنون موزس» صاحب امتیاز نشریه «یدیعوت آحارانوت» برای ارائه پوشش بهتر از اخبار نخست‌وزیری است. او همچنین در «پرونده ۴۰۰۰» متهم است به «شائول ایلوویچ» مالک شرکت «بِزِک» میلیون‌ها دلار تسهیلات مالی پرداخت کرده تا پایگاه خبری «واللا» وابسته به این سرمایه‌دار صهیونیست از او و همسرش حمایت رسانه‌ای بهتری داشته باشد.

برگ برنده گانتس

روز گذشته قرار بود نمایندگان حزب لیکود به رهبری بنیامین نتانیاهو، با نمایندگان حزب آبی-سفید به رهبری بنی گانتس دیدار کنند و بعد از آن نیز دیداری میان نتانیاهو و گانتس برگزار شود. اما ائتلاف آبی سفید با لغو این دیدار بیانیه ای را صادر کرد و در آن گفت: شروط اصلی که باید برای برگزاری مذاکراتی خوب میان دو تیم مذاکره کننده فراهم باشد هنوز فراهم نشده است درنتیجه امروز هیچ نشستی برگزار نخواهد شد. در ادامه بیانیه این حزب آمده است: زمانی که شرایط مناسب باشد موعد نشست این هفته یا هفته بعد مشخص خواهد شد.

هرچند حزب گانتس شروطی را که باید برای برگزاری نشست فراهم باشد، توضیح نداد اما ناظران می گویند بنی گانتس هم اکنون برگ برنده را در اختیار دارد و می تواند با اندکی صبر و تحمل شاهد سقوط نتانیاهو باشد. ائتلاف آبی سفید به روشنی می داند که نتانیاهو نمی‌تواند قبل از حل و فصل مشکلاتش با دستگاه قضایی نخست وزیر شود و کابینه خود را تشکیل دهد. او در شرایطی قرار گرفته است که دیگر نمی‌تواند مانند گذشته نماینده تمام احزاب راست‌گرا باشد.

حزب لیکود در واکنش به بیانیه حزب گانتس اعلام کرد از تصمیم لغو دیداری که قرار بود میان نتانیاهو و گانتس برگزار شود و دیدار میان تیم‌های مذاکره‌کننده غافلگیر شده است. نتانیاهو در این بیانیه از گانتس خواست به مسئولیت خود درباره ممانعت از برگزاری انتخابات جدید عمل کرده و دیدار را لغو نکند.

بحران مشروعیت

برگزاری دو انتخابات ظرف ۵ ماه در سال ۲۰۱۹، تعطیلی پارلمان (کنست) رژیم صهیونیستی در دو مقطع ۴ و ۳ ماهه و حضور دولت موقت طی ۱۰ ماه گذشته نشان می دهد نظام حاکم بر سرزمین های اشغالی مشروعیت خود را در داخل از دست داده است. عدم ثبات سیاسی، نبود دستگاه قانونگذاری، وجود دولت موقت و خودمحوری نتانیاهو فضای سیاسی رژیم صهیونیستی را با بحران مواجه کرده است. برگزاری یک دور دیگر از انتخابات نیز می‌تواند این بحران مشروعیت را بیش از پیش تقویت کند و درکل رژیم صهیونیستی را در یک کمای عمیق سیاسی فرو برد.

در انتخابات اخیر یک پدیده جدید هم به بحران های سیاسی رژیم صهیونیستی اضافه شد و آن این‌که احزاب بزرگ‌تر افول کردند و اقبال شهرک نشینان به آنها کمتر شد. ائتلاف آبی-سفید که باید آن را ائتلاف ۴ حزبی نامید تنها ۳۳ کرسی کسب کرد و حتی از چند ماه پیش نیز عقب‌تر افتاد.

لیکود هم با وجود آن‌که «کولانو» به ریاست «موشه کحلون» را به خود الحاق کرده بود و با توافقی که با «زحوت» کرده بود ۲ کرسی این حزب را هم با خود داشت تنها ۳۲ کرسی به دست آورد، یعنی «لیکود» بدون این دو حزب تنها ۲۶ کرسی به دست آورده است، چرا که «زحوت» ۲ کرسی در نظرسنجی‌ها داشت و «کولانو» هم در انتخابات آوریل، ۴ کرسی به دست آورده بود، این در حالی بود که میزان مشارکت در انتخابات سپتامبر ۲,۵ درصد بیشتر از آوریل ۲۰۱۹ بود. معنای این آمار این است که آرای شهرنشینان بین احزاب کوچک‌تر توزیع شده است و احزاب بزرگ‌تر اقبال مردم را از دست داده‌اند. ناظران با توجه به این حقایق می گویند اگر رژیم صهیونیستی به سمت انتخابات سوم برود در آن زمان وضعیت بدتر از این خواهد شد. به همین دلیل است که مقامات این رژیم به هر دری می‌زنند تا اختلافات سیاسی را از طریق گفت‌وگو حل کنند و درنهایت مجبور به انتخابات سوم نشوند.

نتانیاهو متهم به فساد در چهار پرونده مجزا است

> اگر رژیم صهیونیستی به سمت انتخابات سوم برود در آن زمان وضعیت بدتر از این خواهد شد. به همین دلیل مقامات این رژیم به هر دری می‌زنند تا اختلافات سیاسی را از طریق گفت‌وگو حل کنند و درنهایت مجبور به انتخابات سوم نشوند

خبرهای کوتاه

طرح جدید جانسون برای اجرای برگزیت

براساس یك بیانیه دفتر نخست‌وزیر انگلیس، بوریس جانسون مایل است طرحی را رونمایی کند که همزمان به اتحادیه اروپا هشدار خواهد داد یا باید این توافق را قبول کند و یا انگلیس بدون هیچ توافقی ماه جاری میلادی این اتحادیه را ترك خواهد کرد. جانسون این طرح را یك «سازش عادلانه و معقول» توصیف کرده است. این آخرین پیشنهاد دولت انگلیس برای توافق برگزیت خواهد بود و اگر اتحادیه اروپا در قبال آن تعامل نکند جانسون تهدیدش را برای خروج بدون توافق کشورش از این اتحادیه در تاریخ ۳۱ اکتبر عملی خواهد کرد. / ایسنا

قدرت‌نمایی کره‌شمالی در آستانه مذاکره با آمریکا

در آستانه شروع مذاکرات کاری میان دو کشور کره‌شمالی و آمریکا از ۵ اکتبر، پیونگ‌یانگ اقدام به پرتاب یك موشك بالستیك زیردریایی کرده است. کره‌شمالی در حالی قدرت‌نمایی می‌کند که در دو سال گذشته تحت بیشترین تحریم‌ها بوده و آمریکا گفته است تا زمانی که عاری‌سازی شبه‌جزیره کره از تسلیحات هسته‌ای متوقف نشود، تحریم‌ها را لغو نمی‌کند. وزارت خارجه آمریکا در واکنش به این اقدام جدید کره‌شمالی از پیونگ‌یانگ خواست از اقدامات تحریك‌آمیز پرهیز کرده و به مذاکرات هسته‌ای با واشنگتن پایبند بماند. / مهر

تلاش پمپئو برای جلوگیری از استیضاح ترامپ

روسای کمیته‌های مختلف مجلس نمایندگان در بیانیه‌ای مایك پمپئو را به ارعاب شاهدان متهم کرده و گفته‌اند که این امر غیرقانونی و مدرکی برای مانع‌تراشی در مورد تحقیقات از پرونده استیضاح دونالد ترامپ است. مایك پمپئو نسبت به شهادت درباره تماس تلفنی ترامپ با رئیس جمهوری اوکراین به شدت اعتراض کرده بود. درهمین حال دونالد ترامپ تلاش دموکرات‌ها را برای استیضاح خود یك کودتا توصیف کرد و نوشت: آن‌طور که هر روز بیشتر و بیشتر متوجه می‌شوم، به این جمع‌بندی رسیده‌ام که این یك استیضاح نیست بلکه یك کودتا است. / تسنیم

کشته شدن یك معترض در هنگ‌کنگ

صدها دانشجو در هنگ‌کنگ در تجمعی برای محکوم کردن تیراندازی به همکلاسی‌های خود طی خشونت‌های صورت گرفته علیه معترضان حامی دموکراسی، شرکت کردند. این نخستین بار از آغاز اعتراضات هنگ‌کنگ بود که به یك معترض با اسلحه شلیك شد و خشم معترضان را علیه پلیس به‌دنبال داشت. پلیس هنگ‌کنگ گفت افسر پلیسی که از فاصله نزدیك به سینه این دانشجوی ۱۸ ساله شلیك کرده، نگران جان خود بوده و کارش «منطقی و قانونی» بوده است. دانشجویان اما پلیس یادشده را «قاتل» خواندند و خواستار بازخواست او شدند. / ایسنا

آرامش نسبی بغداد پس از یك شب توفانی

خبرهای رسیده از روز گذشته بغداد حکایت از آرامش نسبی در این شهر داشت. این درحالی بود که عصر روز سه شنبه تجمعی اعتراضی بخشی از شهر بغداد را دستخوش نا آرامی و تشنج کرده بود و در نهایت معترضان اقدام به آتش زدن لاستیک خودروها و بستن خیابان‌ها کردند و گفته شد تا پاسی از شب صدای تیراندازی هوایی و نامنظم در این شهر به گوش می‌رسید.

به گزارش ایرنا، این اعتراضات ابتدا از شهرك صدر و الشعله شروع شد و به یك تظاهرات خشن تبدیل شد. با این حال نیروهای امنیتی عراق به کمك پلیس شتافته و توانستند اوضاع را کنترل کنند. گرچه در ساعات اولیه، ترافیك سنگینی در بیشتر خیابان‌های بغداد حاکم بود اما مدیریت راهنمایی و رانندگی بغداد نیز توانست عبور و مرور خودروها را مدیریت کرده و اوضاع را آرام کند. به گزارش خبرنگاران، صبح دیروز در خیابان‌های شهرك صدر فقط اثر لاستیک‌های سوخته درپی اغتشاشات شب گذشته در کف و حاشیه خیابان‌ها دیده می‌شد. درعین حال آنها گفتند زندگی عادی به این شهرك شیعه‌نشین عراق نیز برگشته است. تعدادی از شهروندان عراقی گفتند آنها از تظاهرات خشونت‌آمیز روز سه‌شنبه شوکه شدند. به گفته آنها هرچند خودشان نیز قصد مشارکت در این تجمعات را داشتند اما وقتی خشونت مفرط و شعارهای مشکوك گروهی از تظاهرکنندگان را در شبکه‌های اجتماعی مشاهده کردند، از شرکت در آن خودداری کردند. عده‌ای نیز از برخورد اصولی نیروهای امنیتی عراق با این گروه‌های اغتشاشگر که توانستند دوباره آرامش را به بغداد برگردانند، تقدیر و تشکر کردند.

هنوز معلوم نیست تظاهرکنندگان و به‌ویژه گروه‌هایی که - به گفته منابع عراقی - عمدا دنبال آشوب و تخریب هستند هدفشان از این اعتراضات چه بوده؛ اما آنچه مسلم است این دور جدید از تظاهرات نتوانست افکار عمومی عراق را با خود همراه کند و به دلیل گزارش‌هایی مبنی بر وجود ایادی خارجی و برخی جریان‌های ناسازگار داخلی در این تظاهرات، اغلب مردم عراق با وجود نارضایتی از عملکرد دولت و احزاب حاکم طی سال‌های اخیر، با آن همدلی نداشتند.

به دنبال اعتراضات روز سه‌شنبه، دولت عادل عبدالمهدی دستور بررسی مشکلات مردم را داد و برهم صالح رئیس جمهور، مقتدا صدر رهبر جریان صدر و دیگر رهبران سیاسی و دینی عراق نیز خواستار رسیدگی فوری به علل شکل‌گیری این اعتراضات شدند. برهم صالح اعلام کرد برگزاری تظاهرات مسالمت‌آمیز حق مردم عراق است. عمار حکیم نیز از پارلمان این کشور خواست جلسه‌ای فوق‌العاده برای بررسی برخی تخلفات در جریان این اعتراضات تشکیل دهد.

> هنوز معلوم نیست تظاهرکنندگان هدفشان از این اعتراضات چه بوده؛ اما آنچه مسلم است این دور جدید از تظاهرات نتوانست افکار عمومی عراق را با خود همراه کند

دیپلماسی و رسانه: ۵۱

محمد ولوی

بین‌الملل

معماری در خدمت دیپلماسی

نقش هنر معماری در دیپلماسی و ارتقای قدرت نرم ملی غیرقابل انکار است. دکتر محسن اکبرزاده، عضو هیات علمی دانشگاه و پژوهشگر معماری معتقد است: در دیپلماسی عمومی ظرفیت‌های دیپلماتیك معماری برای نمایندگی یك ملت و تاثیرگذاری بر اذهان می‌تواند به دستاوردهای متنوعی برای دولت‌ها در عرصه‌های گوناگون منجر شود. برای مثال عمده‌ترین نشانه‌هایی که در رویدادهای متنوع بین‌المللی مربوط به یك کشور یا شهر در حوزه‌های مختلف علمی، گردشگری، شهری و ورزشی در قالب‌های رسانه‌ای اطلاع‌رسانی و تبلیغاتی مشاهده می‌شود، مهم‌ترین نمادهای معماری محل برگزاری آن رویداد است. در بخش‌های خبری شبکه‌های تلویزیونی نیز هنگام وقوع یك اتفاق اعم از مثبت یا منفی در هر کشور، بسته به سیاست‌های آن رسانه با برقراری ارتباط خبری با خبرنگاران مستقر، تصویر مهم‌ترین نماد معماری آن مکان در کنار پوشش وقایع مرتبط با رخداد دیده می‌شود.

در حقیقت ملت‌های جهان یکدیگر را بیش از هرچیز از طریق ابنیه و معماری می‌شناسند و از آن طریق با همدیگر ارتباط برقرار می‌کنند. هر بنایی در عین ایستا بودن در خود معانی ضمنی فراوانی دارد. بناها در مواجهه با مخاطب از جنبه‌های زیبایی‌شناسانه وارد اذهان آنها می‌شوند و تصویر مثبت یا منفی از یك ملت را شکل می‌دهند.

برای مثال در مواجهه با نام کشور فرانسه یا شهر پاریس به‌واسطه این زیبایی‌شناسی شکل گرفته به‌وسیله رسانه‌ها و تاثیر ناخودآگاه آن، تصاویر برج ایفل، موزه لوور یا کلیسای نوتردام در ذهن مخاطب شکل می‌گیرد و کمتر ذهنی به استعمار فرانسوی‌ها در آفریقا فکر می‌کند یا یك مخاطب ایرانی بعید است، دوستی صدام حسین با ژاك شیراك و فروش سلاح‌های شیمیایی و هواپیماهای میراژ و کشتار تعداد زیادی از هموطنان خود به این واسطه را به یاد آورد. هر مخاطبی در هر جای جهان از آفریقا تا ایران در صورت وقوع یك حادثه ناگوار در پاریس یا برج ایفل به‌صورت ناخودآگاه مضطرب شده و با سمپاتی به‌وجود آمده، اخبار آن را پیگیری و با آن ابراز همدردی می‌کند. در سینمای هالیوود نیز از طریق محصولات سینمایی با پخش هدفمند ساختمان‌ها و نمادهای معماری در شهرها برای ایالات متحده برندسازی مثبت در اذهان مخاطبان برنامه‌ریزی شده و شکل می‌گیرد.

این نکته توجه ما را به این موضوع جلب می‌کند که ما نیز باید با شناخت ظرفیت‌های معماری خود و بازنمایی و تکرار تصاویر برای مخاطب جهانی و غیرایرانی در رسانه‌ها به‌خصوص رسانه‌های مجازی، با ویژگی‌های کم نظیر موجود، آنها را تحت تاثیر قرار دهیم و در وقایع مختلف برای کشور سمپاتی ایجاد کنیم. این اتفاق در کمترین حالت به‌طور مستقیم باعث رشد اقتصاد گردشگری در شهرهای ایران می‌شود، در سطح منطقه‌ای و جغرافیای ایران تاریخی بین کشورهای منطقه به‌دلیل میراث مشترك تاریخی که نشانه‌های آن در بناهای تاریخی بیش از هرچیز به چشم می‌آید، وحدت ایجاد می‌کند و در نهایت در سطح جهانی با خنثی‌سازی هجمه‌های مغرضانه سیاسی در نقش یك روابط عمومی قدرتمند به ارتقای امنیت پایدار ملی می‌انجامد. قدرت فرهنگ و نمادهای فرهنگی و تاریخی ایران به حدی است که حتی ترامپ نیز در توییت‌های خود نمی‌تواند تاریخ و فرهنگ ایران را نادیده بگیرد و تلاش می‌کند با استثنا کردن آن و سوگیری ذهن مخاطب سپس به سیاست ایران‌هراسی خود بپردازد. دلیل این امر نه آشنایی او با فرهنگ ایران از طریق کتاب‌های تاریخی و ادبی، بلکه قدرت کم‌نظیر شمایل ذهنی و معماری ایرانی برای مخاطب جهانی است. مولفه مهمی که برای بهره‌برداری و بازنمایی از آن باید یك برنامه‌ریزی جدی از سوی نهادهای متنوع دیپلماسی عمومی در ایران انجام بشود. در یادداشت بعدی با جمع‌بندی سه یادداشت اخیر به راهکارهای مردمی توسعه ارزش افزوده معماری ایران برای دیپلماسی عمومی در فضای رسانه‌های مجازی خواهیم پرداخت.